

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ .

ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਨਾਬਾਲਗ) ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1971 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 200.

15 ਜੁਲਾਈ 1975

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦਾ ਕੋਡ (1908 ਦਾ V)— ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 14— ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ — ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ — ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੇਵਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ — ਕੀ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਆਈ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 5 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਹਨ: -

- (1) ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ (ਜਾਂ - ਅਜਿਹੀ ਪੀ! ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਗਲਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ) ਲਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (2) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; ਅਤੇ
- (3) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਆਰਡਰ 5 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਤੱਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਏਜੰਟ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾ ਹੋਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਅਸਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਦੋਵੇਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਏਜੰਟ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹੋਣਾ। ਸੰਪਤੀ ਦੇ. (ਪਰਾ ੩)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋ-ਸੇਸ ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਪਰਾ 3) i.

ਆਰ.ਐਲ.ਸਤਿਆਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਨਾਬਾਲਗ) ਆਦਿ (ਆਰ. ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.)

115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ■ ਸ੍ਰੀ ਜਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 13 ਅਗਸਤ, 1970, ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਡੀ. ਹੰਸ, ਹੱਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਨਕੋਦਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਤੀ 13 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਵਕੀਲ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੀ .

2 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਜਿੰਦਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਗਰਵਾਲ ।

ਨਿਰਣਾ

ਨਰੂਲਾ, ਸੀ. ਜੇ.—(1) ਸ੍ਰੀ ਜਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 13 ਅਗਸਤ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ। 1970 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਾਲਾ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ / ਇੱਕ ਉਪਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 18 ਜੁਲਾਈ 1959 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਆਫ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 27 ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ। ਫਰਵਰੀ, 1961 ਵਿੱਚ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਉਪਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਪਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਪਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਵਾਪਸੀ ਹਿੱਤ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਸ ਵਿੱਚ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੀਨੀਆ (ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ) ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 5, ਰੂਲ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 27 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 1962 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਯਾਨੀ ਕਿ 5 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਹਿਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 9, ਰੂਲ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਡੀ.ਹੰਸ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਨਕੋਦਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 13 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਦੂਜੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ.

(2) ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ, :-

- (1) ਕੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?
- (3) ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੈ ?
- (4) ਰਾਹਤ.

ਨਾ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

- (i) ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਸੰਮਨ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਆਰਡਰ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ 14;
- (ii) ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਹੀਂ ਆਇਆ; ਅਤੇ
- (iii) ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨਰਜਨ ਸਿੰਘ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਉਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੁਕਮ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਰਥ ਹਨ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਚ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ, ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਆਰਡਰ 5 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਹਨ: -

- (1) ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ (ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (2) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; ਅਤੇ
- (3) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਏਜੰਟ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਏਜੰਟ 'ਤੇ ਸੇਵਾ।— ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਗਲਤੀ ਲਈ ਰਾਹਤ, ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ! ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੋਲ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਜੰਟ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Bishan Singh v. Amarjit Singh (minor) etc. (R. S. Narula, C.J.)

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਰਖਾਸਤ ਮਿਤੀ 15 ਅਕਤੂਬਰ 1961 (ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਟਾਰਨੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਮਕਾਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਾਰਕੁਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਏਜੰਟ ਸੀ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕੋ-ਇਕ ਹੁਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਨ: -

“ਹਾਜ਼ਰ: ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਵਕੀਲ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਲਈ ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 14 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਫੀਸ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।”

ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਆਰਡਰ 5 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ-ਦੋਸ਼ੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ*, (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਦੁਆ, ਜੇ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ 'ਤੇ, ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜੋ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਏਜੰਟ ਸੀ। ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ

(1) 1965 PLR 643

ਕੋਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਅਸਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਦੋਵੇਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਏਜੰਟ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੋਣਾ। ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ, ਨਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ, ਨਾ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪਤਾ ਲੱਗਾ।

(4) ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਰਡਰ 5 ਰੂਲ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਤੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰੋਸੈਸ-ਸਰਵਰ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਸੰਮਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਗ IV ਦੇ ਅਧਿਆਇ 16-F ਦੇ ਨਿਯਮ 3(18) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, | J art A (ਨਾਥੀ ਅਲਜ਼) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਥੀ ਅਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਾਥੀ ਅਲਜ਼ ਦੇ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਪੰਨਾ 1 ਤੋਂ 84 ਤੱਕ ਫਾਈਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭਾਗ ਏ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਨਾਥੀ ਬੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦੁਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(5) ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਕੋਲ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਜੀਬ ਹੈ ਕਿ

Bishan Singh v. Amarjit Singh (minor) etc. (R. S. Narula, C.J.)

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ-> ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖੋਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ। ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ।

(6) ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ - ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਯੋਗ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ, 1920, ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਸੋਧ ਐਕਟ (1973 ਦਾ 12) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੁਆਰਾ, ਆਮ ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਾਲੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਾਸਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਤੁਰੰਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੰਦ ਅਤੇ ਨਹੁੰ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਦਾ ਹੈ।

(7) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ 1 ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਓ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਉਲਟਾਓ, ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਓ। 27 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕਰੋ। * ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 4 ਅਗਸਤ, 1975 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ., ਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ